

Fakulti Seni Gunaan Dan Kreatif

**STRATEGI PROMOSI KRAFTANGAN KRISTAL OLEH
KOMPLEK KRAF LANGKAWI.**

Nursyuhada Asyikin Binti Ramli

**Sarjana Muda Seni Gunaan dengan Kepujian
(Pengurusan Seni)
2013**

**STRATEGI PROMOSI KRAFTANGAN KRISTAL OLEH
KOMPLEKS KRAF LANGKAWI.**

NURSYUHADA ASYIKIN BINTI RAMLI

27787

Projek ini merupakan salah satu keperluan untuk
Ijazah Sarjana Muda Seni Gunaan dengan Kepujian
(Pengurusan Seni)

Fakulti Seni Gunaan dan Kreatif
UNIVERSITI MALAYSIA SARAWAK
2013.

UNIVERSITI MALAYSIA SARAWAK

BORANG PENGESAHAN STATUS TESIS/LAPORAN

JUDUL: STRATEGI PROMOSI KRAFTANGAN KRISTAL OLEH KOMPLEKS KRAF LANGKAWI.

SESI PENGAJIAN : 2012 / 2013

Saya NURSYUHADA ASYIKIN BINTI RAMLI mengaku membenarkan tesis/Laporan * ini disimpan di Pusat Khidmat Maklumat Akademik, Universiti Malaysia Sarawak dengan syarat syarat kegunaan seperti berikut:

1. Tesis/Laporan adalah hak milik Universiti Malaysia Sarawak.
2. Pusat Khidmat Maklumat Akademik, Universiti Malaysia Sarawak dibenarkan membuat salinan untuk tujuan pengajian sahaja.
3. Pusat Khidmat Maklumat Akademik, Universiti Malaysia Sarawak dibenarkan membuat pendigitan untuk membangunkan Pangkalan Data Kandungan Tempatan.
4. Pusat Khidmat Maklumat Akademik, Universiti Malaysia Sarawak dibenarkan membuat
5. salinan tesis ini sebagai bahan pertukaran antara institusi pengajian tinggi.
6. *sila tandakan ☒

☐

SULIT

(mengandungi maklumat yang berdarjah keselamatan atau kepentingan seperti termaktub di dalam AKTA RAHSIA RASMI 1972)

☐

TERHAD

(mengandungi maklumat terhad yang telah ditentukan oleh organisasi/badan di mana penyelidikan dijalankan)

☐

TIDAK TERHAD

Disahkan oleh:

(Tandatangan Penulis)

(Tandatangan Penyelia)

Tarikh : 25 JUN 2013

Tarikh : 25 JUN 2013

Alamat tetap:

1199 Lorong Kempas 3/10 D, Fasa 2,
08000, Sungai Petani, Kedah

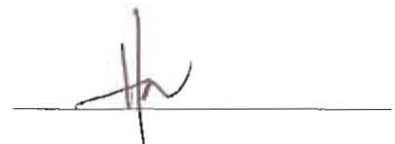
Catatan: *Tesis/Laporan dimaksudkan sebagai tesis bagi Ijazah Doktor Falsafah, Sarjana dan Sarjana Muda

*Jika tesis ini SULIT atau TERHAD, sila lampirkan surat daripada pihak berkuasa / organisasi berkenaan dengan menyatakan sekali sebab dan tempoh tesis/Laporan ini perlu dikelaskan sebagai SULIT atau TERHAD.

PENGAKUAN

Projek bertajuk “**Strategi Promosi Kraftangan Kristal oleh Kompleks Kraf Langkawi**” telah disediakan oleh **Nursyuhada Asyikin Binti Ramli** dan telah diserahkan kepada Fakulti Seni Gunaan dan Kreatif sebagai memenuhi syarat untuk Ijazah Sarjana Muda Seni Gunaan dengan Kepujian (Pengurusan Seni).

Diterima untuk diperiksa oleh:

Profesor Dr.Hashim bin Awang

Tarikh:

25 Jun 2013

PENGHARGAAN

Alhamdulillah bagi Allah SWT, Tuhan Sekalian Alam. Selawat dan salam juga kepada junjungan besar Rasulullah SAW, keluarga serta sahabat-sahabat Baginda. Syukur kepada Allah SWT kerana dengan rahmat dan kasih sayangnya telah membantu saya untuk menyiapkan dengan jayanya penulisan ini. Saya selaku hamba yang lemah sentiasa mengharapkan pertolongan daripada-Nya.

Jutaan terima kasih juga kepada Profesor Dr. Hashim bin Awang selaku penyelia yang banyak membantu saya dalam menyampaikan idea, penyeliaan, penyemakan dan segala titik peluh beliau dalam sumbangan untuk menyiapkan projek ini.

Setinggi penghargaan juga ditujukan kepada kedua-dua ibu bapa iaitu Ramli bin Ahmad dan Salmah binti Salleh, kedua-dua ibu bapa mertua iaitu Saud bin Yunus dan Syaripah binti Hasan. Tidak lupa juga kepada suami tercinta iaitu Mohd Suhailul Muzammil bin Saud berserta abang, kakak dan adik-adik kerana memberi sokongan dan dorongan untuk terus maju dan cemerlang. Tidak lupa juga kepada para sahabat seperjuangan yang sentiasa memberi semangat dan kerjasama. Semoga segala apa yang dicurahkan akan mendapat ganjaran di sisi Allah.

Sekian, terima kasih.

Nursyuhada Asyikin Binti Ramli.

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan untuk melihat peranan yang dimainkan oleh Kompleks Kraf Langkawi dalam mempromosikan kraftangan kristal sebagai satu produk pelancongan budaya di Pulau Langkawi. Kajian ini meninjau keberkesanan strategi promosi yang dijalankan untuk mempromosikan kraftangan kristal serta memperkasakan pengetahuan pengunjung terutama penduduk tempatan agar mengetahui mengenai kraftangan kristal yang merupakan ikon produk Langkawi. Keberkesanan strategi promosi yang efektif menjadi salah satu faktor untuk menarik pelancong dan membeli kraftangan kristal yang unik dari segi pembuatan. Ini menunjukkan aktiviti promosi secara efektif dan sistematik perlu bagi memperkenalkan dan menarik minat pelancong mengetahui lebih lanjut mengenai kraftangan kristal di Kompleks Kraf Langkawi.

ABSTRACT

This research was done at Langkawi Craft Complex. The main purpose of this research is to look the promoting crystal handicraft as a cultural tourism product in Langkawi. This research also look the effectiveness of promotional strategies under taken to promote and give the knowledge of crystal handicraft visitor sespecially locals that know about crystal handicraft Langkawi is an icon product. The effectiveness of an effective promotional strategy to be one of the factors to attract tourists and buy crystal handicraft unique in terms of manufacturing. This shows the effective promotion and systematic need to introduceand attract tourists to learn more about crystal handicraft in Langkawi Craft Complex.

ISI KANDUNGAN

BORANG PENGESAHAN STATUS TESIS

PENGAKUAN	i
PENGHARGAAN	ii
ABSTRAK	iii
ABSTRACT	iv
ISI KANDUNGAN	v
SENARAI PETA	viii
SENARAI RAJAH	viii
SENARAI CARTA	ix

BAB I: PENGENALAN

Pengenalan.....	1
Latar Belakang Kajian.....	3
Kraftangan Malaysia.....	3
Kompleks Kraf Langkawi.....	4
Bengkel Faizy Cystal Langkawi.....	6
Lokasi Kajian.....	7
Objektif Kajian.....	12
Pesoalan Kajian.....	12
Skop Kajian.....	12

Kerangka Konsep.....	13
Kraftangan.....	13
Promosi.....	16
Pelancongan budaya.....	19
Kepentingan Kajian.....	22
Rumusan.....	23

BAB II: KUPASAN KEPUSTAKAAN

Pengenalan.....	24
Kraftangan sebagai Produk Pelancongan Budaya.....	25
Kepentingan Promosi Produk Kraftangan.....	29
Strategi Promosi yang Efektif untuk Menarik Pelancong.....	32
Rumusan.....	35

BAB III: METODOLOGI KAJIAN

Pengenalan.....	37
Data Primer.....	38
Kaedah Penyelidikan Kualitatif.....	39
Kaedah Penyelidikan Kuantitatif.....	40
Kaedah Sekunder.....	41
Rumusan.....	42

BAB IV: ANALISIS DATA

Pengenalan.....	43
Kaedah Analisis Data.....	44
Penemuan.....	46
Penemuan daripada pemerhatian.....	46
Penemuan daripada temubual.....	49
Penemuan daripada borang soal selidik.....	81
Rumusan.....	83

BAB V: PERBINCANGAN, CADANGAN & KESIMPULAN

Pengenalan.....	84
Perbincangan.....	84
Cadangan.....	86
Kesimpulan.....	90

RUJUKAN.....	92
---------------------	-----------

LAMPIRAN.....	96
----------------------	-----------

Lampiran A: Borang Soal Selidik.....	96
Lampiran B: Soalan Temubual.....	101
Lampiran C: Kompleks Kraf Langkawi.....	103
Lampiran D: Bengkel Faizy Crystal.....	104
Lampiran E: Risalah Promosi Kraftangan di Kompleks Kraf Langkawi.....	105
Lampiran F: Papan tanda Promosi Kraftangan Kristal di Kompleks Kraf Langkawi.....	105

SENARAI PETA

Peta 1: Negeri Kedah DarulAman.....	8
Peta 2: Lokasi tempat kajian Kompleks Kraf Langkawi.....	10

SENARAI RAJAH

Rajah 1 (a) : Taburan responden berdasarkan jantina.....	63
Rajah 1 (b) : Taburan responden berdasarkan umu.....	64
Rajah 1 (c) : Taburan responden berdasarkan bangsa.....	64
Rajah 1 (d) : Pekerja responden.....	65
Rajah 1 (e) : Taraf pendidikan.....	65
Rajah 1 (f) : Tempat asal responden.....	66
Rajah 2 (a) : Kekerapan responden mengunjungi Kompleks Kraf Langkawi.....	67
Rajah 2 (b) : Tujuan pengunjung datang ke Kompleks Kraf Langkawi.....	68
Rajah 2 (c) : Pendapat responden tentang fungsi dan peranan Kompleks Kraf Langkawi.....	69
Rajah 2 (d) : Bilangan pengunjung yang pernah dan tidak pernah melawat keBengkel Faizy Crystal di Kompleks Kraf Langkawi.....	70
Rajah 2 (e) : Penyertaan responden dalam aktiviti demotransi pembuatan kraftangan kristal yang dijalankan di Bengkel Faizy Crystal.....	70
Rajah 2 (f) : Tahap pengetahuan pengunjung tentang promosi kraftangan kristal di Kompleks Kraf Langkawi.....	71
Rajah 3 (a) : Tahap Pengetahuan pengunjung tentang promosi kraftangan kristal di Kompleks Kraf Langkawi.....	72

Rajah 3 (b) : Pengunjung mengetahui mengenai promosi produk kraftangan	
kristal di Kompleks Kraftangan Langkawi.....	73
Rajah 3 (c) : Kaedah promosi yang dijalankan oleh Kompleks Kraf Langkawi	
dalam menarik pengunjung adalah bekesan.....	74
Rajah 3 (d) : Pengunjung tertarik melihat keunikkan dan keistimewaan kristal.....	75
Rajah 3 (e) : Faktor-faktor yang menarik perkunjung ke Bengkel Faizy	
Crystal di Kompleks Kraf Langkawi.....	76
Rajah 3 (f) : Tahap promosi yang telah dilaksanakan oleh Kompleks	
Kraf Langkawi.....	77
Rajah 3 (g) : Terdapat kekurangan strategi promosi kraftangan kristal	
yang sedang dilaksanakan.....	77
Rajah (h) : Langkah penambahbaikan dari segi strategi promosi yang	
Lebih efisien harus diambil untuk mempromosi kraftangan	
kristal di Langkawi.....	78
Rajah 3 (i) : Strategi promosi yang efektif diperlukan supaya Bengkel	
Faizy Crystal lebih diketahui orang ramai.....	79
Rajah 3 (j) : Mendapat maklumat yang mencukupi apabila mengunjungi	
Bengkel Faizy Crystal.....	79

SENARAI CARTA

Carta1: Carta Organisasi Bahagian Pentadbiran, Pasaran dan Promosi di

Kompleks Kraf Langkawi.....	5
-----------------------------	---

BAB I: PENGENALAN

Pengenalan

Di Malaysia terdapat pelbagai produk kraftangan yang dipasarkan secara meluas. Secara umumnya, kraftangan boleh dijadikan sebagai barang yang berguna atau sekadar barang hiasan yang melibatkan proses penghasilannya dengan menggunakan tangan sepenuhnya atau peralatan-peralatan tertentu. Kraftangan yang dihasilkan boleh dijadikan sebagai produk pelancongan budaya. Industri kraf secara tidak langsung memberi sumbangan dalam meningkatkan perkembangan industri pelancongan selain itu dapat menambahkan pendapatan dan peluang pekerjaan kepada rakyat Malaysia.

Kraftangan kristal termasuk di dalam bidang kraf yang mempunyai daya tarikan yang tersendiri dan merupakan salah satu produk pelancongan budaya. Kraftangan kristal adalah barangan hiasan yang diketogerikan sebagai barang kaca tradisional. Setiap kraftangan kristal yang direka mempunyai keunikan dan nilai estetika seni yang tersendiri.

Kraftangan kristal di lihat sebagai salah satu produk kraf yang mempunyai nilai kesenian dari segi seni ukiran yang kreatif dibentuk mengikut citarasa pelanggan dan kehendak pasaran. Selain itu keunikan produk kraftangan kristal dapat dilihat dari segi teknik pembuatan yang digunakan untuk menghasilkan kraftangan kristal.

Kraftangan kristal telah dikomersialkan sebagai produk kraftangan yang menjadi salah satu daya tarikan pelancong di Kompleks Kraf Langkawi. Kraftangan Malaysia memainkan peranan utama dalam merancang strategi promosi yang efektif untuk mempromosikan produk kraftangan kristal.

Manakala Kompleks Kraf Langkawi pula, berperanan sebagai agensi yang melaksanakan strategi promosi yang telah dirancang agar promosi yang dijalankan berkesan. Manakala Bengkel Faizy Crystal yang dibina di dalam kawasan Kompleks Kraf Langkawi bertujuan menarik pelancong untuk berkunjung dan melihat sendiri proses pembuatan yang menggunakan teknik istimewa iaitu meniup kaca atau "*glass blowing*" serta dapat membeli kraftangan kristal yang dihasilkan dengan harga yang berpatutan.

Dalam bab ini, pengkaji menerangkan secara terperinci mengenai peranan Kompleks Kraf Langkawi dalam mempromosikan kraftangan kristal. Dalam bab ini juga, turut merangkumi tentang keunikan seni kraftangan kristal di Kompleks Kraf Langkawi dan serta menjelaskan objektif yang dijalankan. Selain itu, dalam bab ini juga merangkumi latar belakang kajian, lokasi kajian, objektif kajian, persoalan kajian, skop kajian, kerangka konsep, kepentingan kajian dan rumusan bab.

Latar Belakang Kajian

Kraftangan Malaysia

Kraftangan Malaysia memainkan peranan utama dalam merancang strategi promosi kraftangan di Malaysia. Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia (PKKM) atau Kraftangan Malaysia merupakan sebuah agensi di bawah Kementerian Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan. Kraftangan Malaysia adalah sebuah badan berkanun di bawah Jabatan Perdana Menteri. Ditubuhkan pada 1 Oktober 1979 di bawah Akta 222.

Kraftangan Malaysia diwujudkan bertujuan untuk memelihara dan melindungi warisan kraftangan negara, memajukan, memperbaiki dan mempertingkatkan industri kraftangan Malaysia. Visi Kraftangan Malaysia adalah untuk menjadi pemimpin dalam pembangunan industri kraf negara yang kukuh dan berdaya saing. Manakala misi pula adalah mengkomersialkan produk seni kraf melalui pembangunan pasaran, produk dan usahawan. Kraftangan Malaysia berusaha untuk pengkalan dan pengembangan seni kraf yang menjadi warisan negara.

Kraftangan Malaysia mempunyai tiga buah kompleks kraf iaitu Kompleks Kraf Kuala Lumpur, Kompleks Kraf Seremban dan Kompleks Kraf Langkawi. Tujuan Kraftangan Malaysia membina kompleks kraf adalah untuk memberi peluang kepada kepada pengunjung melihat lebih dekat mengenai keunikan dan kehalusan pembuatan produk kraf yang mempunyai nilai estetika yang tersendiri. Di samping itu, pengunjung dapat membeli pelbagai jenis produk kraf yang bermutu tinggi.

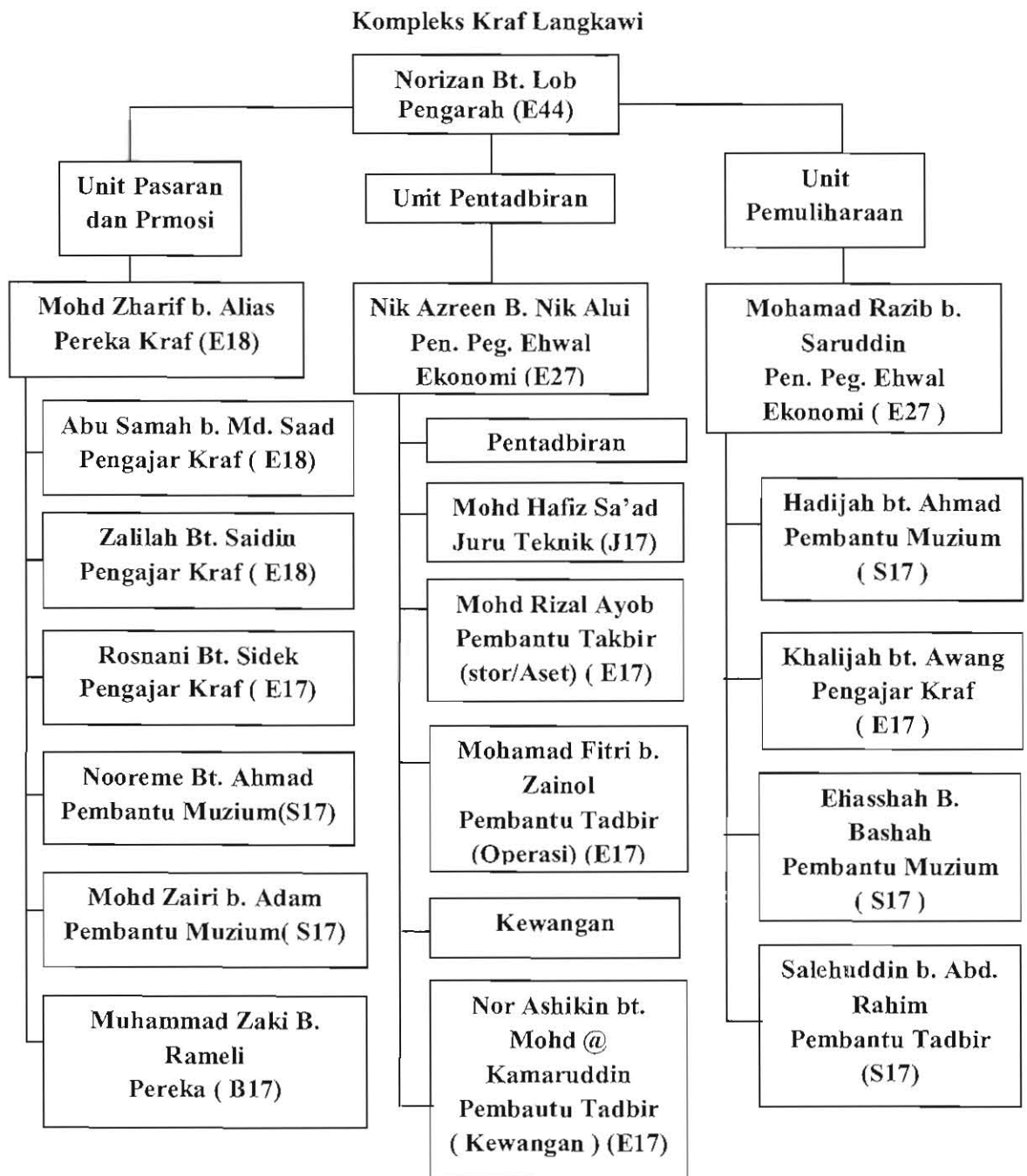
Kompleks Kraf Langkawi

Dari laman web sesawang rasmi Kompleks Kraf Langkawi menjelaskan tentang Kompleks Kraf Langkawi yang merupakan “*One Stop Craf Centre*” yang ditubuhkan pada tahun 1996. Penubuhan Kompleks Kraf Langkawi bertujuan untuk memudahkan para pelawat untuk membeli kraftangan buatan Malaysia. Kompleks Kraf Langkawi menyediakan ruang niaga bagi usahawan-usahawan menjual pelbagai produk kraf buatan Malaysia kepada pengunjung. Pelbagai aktiviti promosi diadakan setiap tahun bagi menarik minat pengunjung datang dan membeli produk kraftangan buatan Malaysia di Kompleks Kraf Langkawi.

Bengkel Faizy Crystal mempunyai dua buah muzium iaitu Muzium Adat Istiadat Perkahwinan dan Muzium Warisan. Terdapat juga Bazaar Kraf yang terdiri daripada deretan bengkel kraf mempamerkan pelbagai produk kraftangan yang dikelolai oleh syarikat pemasaran. Karyaneka merupakan sebuah syarikat pemasaran di bawah Kraftangan Malaysia. Karyaneka memiliki koleksi produk kraftangan yang bermutu tinggi selain kaya dengan motif dan rekaan asli dari Malaysia yang terkenal dengan kepelbagaian warisan dan budaya. Karyaneka bertanggungjawab untuk memenuhi keperluan pelanggan untuk tempahan khas atau pembelian secara pukal.

Selain itu, Kompleks Kraf Langkawi menjadi aspirasi aktiviti kraf negara yang meliputi pemasaran, pendidikan, dan pembudayaan serta dipenuhi dengan pelbagai aktiviti kraf yang beridentitikan Malaysia. Dalam masa yang sama, secara tidak langsung dapat memupuk dan menanam sikap mencintai seni warisan budaya kraf Malaysia.

Carta 1: Carta Organisasi Bahagian Pentadbiran, Pasaran dan Promosi di

Sumber: Kerja Lapangan (2013).

Bengkel Faizy Crystal.

Bengkel Faizy Crystal dibina di dalam kawasan Kompleks Kraf Langkawi. Bengkel ini mempunyai dua bahagian iaitu bahagian pameran dan jualan kraftangan kristal. Bengkel kraftangan kristal ini merupakan salah satu daya tarikan utama di Kompleks Kraf Langkawi kerana pengunjung dapat melihat keunikan kraftangan kristal dan dapat menyaksikan secara dekat bagaimana proses penghasilan merekacipta kraftangan kristal yang menggunakan teknik hembusan kaca. Di Malaysia, Syarikat Faizy Crystal Glass Blowing Sdn. Bhd. merupakan satu-satunya syarikat bumiputera yang menggunakan teknik meniup kaca atau "*glass blowing*" sepenuhnya dalam penghasilan kraftangan kristal.

Bengkel Faizy Crystal dikategorikan sebagai studio kraf yang telah mendapat perhatian dan istilah ini digunakan sebagai seni yang diamalkan oleh artis yang bekerja bersendirian menggunakan alat, media dan teknik tertentu. Demonstrasi teknik meniup kaca kristal merupakan daya tarikan utama di Bengkel Faizy Crystal kerana teknik ini sukar dilakukan memerlukan kepakaran dan kepantasan agar dapat menghasilkan kraftangan kristal yang unik dan bersinar. Demonstrasi adalah untuk menunjukkan langkah-langkah tentang cara pembuatan kraftangan kristal yang cantik dan menarik. Secara tidak langsung bengkel ini dapat menarik pelancong untuk berkunjung dan berpeluang membeli kraftangan kristal serta boleh mempelajari proses pembuatan kristal. Namun, tidak ramai yang menyedari tentang kraftangan kristal yang terdapat di Pulau Langkawi dan juga tidak ramai yang mampu serta sanggup membeli.

Lokasi Kajian

Lokasi kajian yang menjadi ialah Kompleks Kraf Langkawi yang terletak di Pulau Langkawi. Pulau Langkawi merupakan sebahagian daripada negeri Kedah Darul Aman. Menurut Zurina Ismail (1987), menyatakan bahawa negeri Kedah terletak di utara Semenanjung Malaysia dan mempunyai keluasan sebanyak 9 436 km. Merujuk peta 1 dapat dilihat negeri Kedah terbahagi kepada dua bahagian iaitu Tanah Besar dan Pulau Langkawi.

Negeri Kedah juga dikenali sebagai negeri “Jelapang Padi” yang menghasilkan satu pertiga pengeluaran beras di Malaysia. Selain itu, ianya juga terkenal dengan pelbagai tempat perlancongan yang menarik khususnya di Pulau Langkawi. Pulau Langkawi merupakan sebuah pulau “Bebas Cukai” yang mempunyai pelbagai tempat yang menarik dan ianya juga terkenal di seluruh dunia. Pulau Langkawi boleh dihubungi melalui pengangkutan air dan udara.

Pulau Langkawi terkenal sebagai pusat perlancongan. keistimewaan dapat dilihat dengan pantai yang bersih, permandangan yang indah dan terdapat kesan-kesan sejarah yang menarik hati. Contohnya Pantai Chenang, Air Terjun Temurun, Makam Mahsuri dan lain-lain.

Peta 1: Negeri Kedah Darul Aman

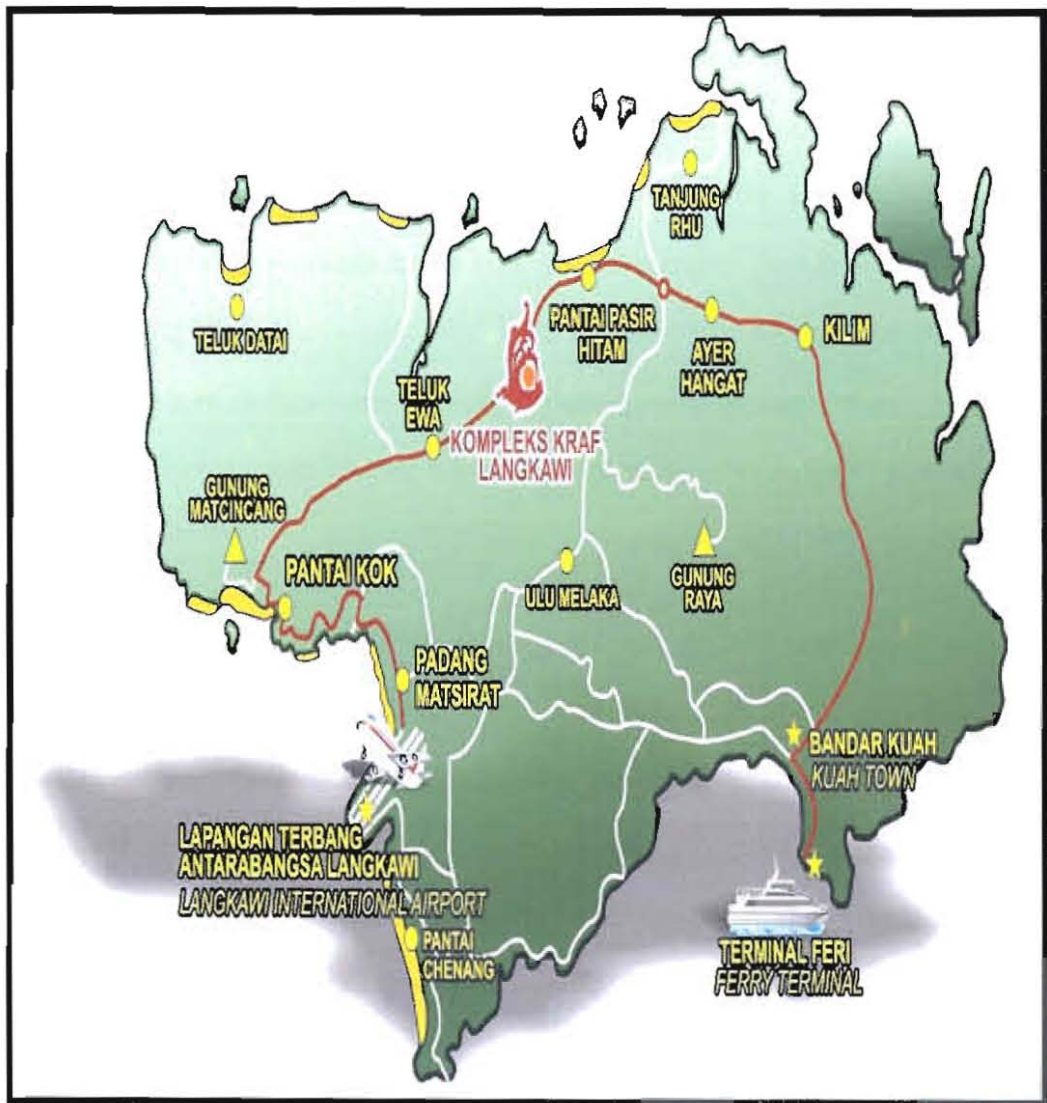
Sumber: Portal Rasmi Kerajaan Negeri Kedah (2012).

Pulau Langkawi merupakan destinasi pelancongan terkenal dalam dan luar negara. Pulau ini boleh dihubungi melalui pengangkutan air dengan menaiki feri dari Kuala Perlis, Kuala Kedah dan Pulau Pinang serta pengangkutan udara. Pada masa dahulu, Pulau Langkawi hanya didiami oleh masyarakat petani yang mengerjakan aktiviti pertanian berskala kecil dan nelayan tradisional yang menangkap ikan di kawasan persisiran pantai (Nur Azura, Abu Sufian, Nor Fadzlin, 2005).

Pihak kerajaan memberikan tumpuan yang serius terhadap Pulau Langkawi sebagai destinasi pelancongan terkemuka. Pelbagai agenda seperti pembentukan rancangan pembangunan, penyediaan infrastruktur, kemudahan, perkhidmatan, promosi dan pemasaran giat dilaksanakan bagi mencapai tujuan tersebut. Produk kraftangan kristal merupakan salah satu usaha kerajaan untuk menarik pelancong ke Pulau Langkawi. Kompleks Kraf Langkawi merupakan agensi yang berperanan melaksanakan promosi kraftangan kristal yang telah di rancang oleh Kraftangan Malaysia. Peta dua menunjukkan lokasi Kompleks Kraf Langkawi.

Kompleks Kraf Langkawi terletak di sebuah kawasan yang meliputi anggaran keluasan sekitar 98,000 kaki persegi. Kompleks Kraf Langkawi terdiri daripada kawasan hijau yang melebihi 32 ekar. Konsep kawasan Bengkel Faizy Crystal secara keseluruhannya menggambarkan evolusi tradisi dan kebudayaan klasik kepada kontemporari. Lokasi kompleks ini yang terletak ditereng bukit yang menghadap ke laut, menggambarkan keindahan alam semulajadi benar-benar melengkapi tema destinasi pelancongan. Kompleks Kraf Langkawi yang bertujuan memaparkan hasil-hasil seni kraftangan tempatan.

Peta 2: Lokasi kajian Kompleks Kraf Langkawi

Sumber: Portal Rasmi Perbadan Kemajuan Kraftangan Malaysia (2012).

Di Malaysia terdapat dua syarikat besar pengeluaran kaca kristal yang utama, iaitu Syarikat Faizy Crystal Glass Blowing Sdn. Bhd. dan PL Crystal Village Sdn. Bhd. Kedua-dua buah syarikat tersebut terletak di Pulau Langkawi, Kedah. Di Kompleks Kraf Langkawi Kamarul Faizy merupakan pengusaha tempatan yang menerajui Bengkel Faizy Crystal di bawah nama Syarikat Faizy Crystal Glass Blowing Sdn. Bhd. Bengkel ini hanya mempunyai tujuh pekerja mahir yang mampu menghasilkan kristal yang bermutu tinggi menerusi teknik "*glass blowing*" atau meniup kaca. Bidang kraftangan kristal kurang persaingan kerana proses penghasilannya memerlukan tenaga kerja yang berkemahiran tinggi untuk meniup kaca dan kekurangan tenaga kerja terlatih menjadi kekangan utama.

Kini barangan keluaran kraftangan kristal telah diakui oleh negara luar bahkan Eropah. Jenama Faizy Crystal kini telah menghasilkan lebih 1,000 koleksi kristal pelbagai jenis, saiz dan bentuk. Faizy Crystal Glass Blowing Sdn. Bhd. sebuah syarikat milik bumiputera yang mengeluarkan dan memasarkan produk-produk kristal di dalam dan luar negara. Proses pembuatan kraftangan kristal dapat dirasai kepayahan dengan menyaksikan sendiri di bengkel pembuatan kristal di Kompleks Kraf Langkawi, Pulau Langkawi.

Objektif Kajian

Objektif kajian ini adalah berkenaan strategi promosi kraftangan kristal oleh Kompleks Kraf Langkawi adalah 1) Meneliti keunikan proses pembuatan kraftangan kristal di Bengkel Faizy Crystal; 2) Mengkaji peranan Kompleks Kraf Langkawi dalam melaksanakan strategi mempromosikan kraftangan Kristal; 3) Menganalisa persepsi pelancong mengenai promosi produk kraftangan kristal oleh Kompleks Kraf Langkawi.

Persoalan Kajian

Persoalan yang wujud kepada pengkaji semasa menjalankan kajian ini adalah 1) Apakah kelebihan dan keunikan kraftangan kristal sebagai daya tarikan pelancong untuk berkunjung dan membeli kraftangan kristal di Komplek Kraftangan Langkawi; 2) Bagaimanakah strategi promosi yang digunakan oleh Komplek Kraftangan Langkawi dalam pelaksanaan strategi promosi kraftangan kristal; 3) Apakah persepsi pengunjung mengenai promosi produk kraftangan kristal di Komplek Kraftangan Langkawi.

Skop Kajian

Kajian ini menskopkan hanya kepada keunikan kraftangan kristal di Bengkel Faizy Crystal. Selain itu, pengkaji melihat peranan yang dimainkan oleh pihak Komplek Kraftangan Langkawi dalam melaksanakan strategi mempromosikan kraftangan kristal kepada pelancong.